

LIIKETOIMINTATIEDON JA BI:N HYÖDYNTÄMINEN PK-YRITYKSISSÄ

Vakioraporteista liiketoimintatiedon analysointiin

Sisällysluettelo

Lukijalle	3
Myös pk-yritykset tarvitsevat liiketoimintatietoa	4
Vakioraporteista liiketoimintatiedon analysointiin	5
Mitä liiketoimintatietoa pk-yrityksissä pitäisi tarkastella?	6
1. Tarkastele tietoa sekä operatiivisella että strategisella tasolla	7
2. Syvennä ymmärrystä taloushallinnosta	8
3. Paranna myynnin kannattavuutta	9
4. Tehosta projektien hallintaa	9
Toiminnanohjausjärjestelmä avainasemassa	11
Hyvän BI-työkalun käyttö ei vaadi erikoisosaamista	12
Tiedon jakelu ja mobiilikäyttö	12

Lukijalle

Gartnerin ennusteen mukaan BI:n ja liiketoimintatiedon analysoinnin maailmanlaajuinen liikevaihto tulee kasvamaan 7,3% vuonna 2017 [1]. Liiketoimintatietojen analysointi ja BI-työkalujen käyttö on vuosi vuodelta tärkeämmässä roolissa myös suomalaisissa yrityksissä.

Tässä oppaassa liiketoimintatiedon analysointia ja siihen tarvittavia työkaluja tarkastellaan pk-yritysten näkökulmasta. Oppaan tavoitteena on tuoda esille, miksi myös pk-yritysten kannattaa panostaa liiketoimintatiedon hakemiseen ja analysointiin sekä antaa konkreettisia vinkkejä liiketoimintatiedon hyödyntämiseen.

Parhaan hyödyn tästä oppaasta saavat ne pk-yritykset, joilla on halu kehittää toimintaansa sekä tehdä laadukkaampia päätöksiä liiketoimintatiedon avulla.

Antoisia lukuhetkiä toivottaa,
Visma Software Oy

[1] Gartner Says worldwide Business Intelligence and analytics market to reach \$18.3 billion in 2017

Myös pk-yritykset tarvitsevat liiketoimintatietoa

Business Intelligence -työkalujen käyttö on perinteisesti ajateltu kuuluvan lähinnä vain isojen organisaatioiden toimintaan. Viime vuosina on kuitenkin havahduttu siihen, että myös pk-yritykset voivat saada merkittävää hyötyä BI:n avulla saatavasta liiketoimintatiedosta.

Liiketoimintatiedon analysoinnin avulla saadaan lisättyä yrityksen taloudellista läpinäkyvyyttä, liiketoiminnan ennustettavuutta sekä yleistä ymmärrystä toiminnan syy-seuraussuhteista. Tämän ansiosta yrityksen liiketoimintaa saadaan tehokkaammin ohjattua oikeaan suuntaan ja siten myös toiminnan kannattavuus saadaan kasvuun. Pk-yritykselle sopivien BI-työkalujen avulla liiketoimintatieto saadaan helposti laaja-alaiseen hyötykäyttöön yrityksen sisällä. Parhaimmassa tapauksessa pk-yrityksen päivittäinen toiminta saadaan pyörimään reaaliaikaisen liiketoimintatiedon pohjalta.

Resurssipula vaikeuttaa liiketoimintatiedon saamista

Pk-yrityksissä on tiedostettu hyvin liiketoimintatiedon tarve ja sen tuomat hyödyt, mutta suurin haaste tiedon saamiselle on yleensä

puute siihen tarvittavista resursseista. Joko yrityksestä ei löydy liiketoimintatiedon hankintaan tarvittavaa osaamista tai sitten tiedon etsimiseen liittyvät kustannukset ovat yritykselle liian suuria. Tiedon analysointiin tarvittavat ohjelmistot ovat myös usein olleet pk-yrityksille turhan raskaita.

Hyvin usein pk-yrityksissä ei myöskään ihan tarkkaan tiedetä, mitä liiketoimintatietoa he ylipäättään tarvitsevat. Kun isoissa yrityksissä tietoa tarvitaan myös monista ulkopuolisistakin lähteistä, on pk-yritysten olennaista saada tietoa oman yrityksen sisältä – juuri tästä tiedosta on oikeasti hyötyä yrityksen päivittäisen liiketoiminnan kannalta. Paras tiedonlähde onkin yleensä pk-yrityksen oma ERP-järjestelmä. Yksityiskohtainen tieto yrityksen ulkopuolisista lähteistä saattaa toisinaan jopa hankaloittaa päätöksentekoa kuin auttaa pk-yrityksen johtoa tekemään relevantteja päätöksiä juuri heidän oman liiketoimintansa suhteen.

Vakioraporteista liiketoimintatiedon analysointiin

Jokainen toiminnanohjausjärjestelmää hyödyntävä pk-yritys tietää, millaisia vakioraportteja omasta ERP-järjestelmästä on mahdollista saada ja mikä niiden merkitys on yrityksen toiminnan kannalta.

Pääsääntöisesti voidaan sanoa, että vakioraportit tuottavat tärkeää tietoa yrityksen tuloslaskelmaan ja taseeseen liittyen ja niiden avulla saadaan myös yleistason katsaus vaikkapa tuotteiden myyntikatteisiin tai projektien eri vaiheiden kustannuksiin liittyen. Vakioraportteille on oma tärkeä tehtävänsä, mutta ne eivät kuitenkaan ole paras työkalu niin sanottujen Ad hoc -raporttien, eli nopeiden näkymien hakemiseen.

Vakioraporttien avulla on myös varsin hankalaa tarkastella ja analysoida toiminnanohjausjärjestelmässä olevaa tietoa syvällisemmin. Usein yritysjohtoon haasteena on myös löytää tilanteeseen tarkoituksenmukaisin raportti kenties useiden satojen eri vakioraporttien joukosta.

Toiminnanohjausjärjestelmästä saatavien vakioraporttien lisäksi yrityksessä tarvitaan myös sellaisia työkaluja, joilla ERP-järjestelmästä saatavaa tietoa on mahdollista paloitella pienempiin osiin. Tietoa tulisi myös voida yhdistellä ja tarkastella vaikkapa jonkun tietyn ajankohdan, tuoteryhmän, asiakkaan tai myyjän mukaisesti. Business Intelligence -työkalut ovat vastaus juuri tähän tarpeeseen.

BI-työkalujen ansiosta pk-yritykset pystyvät siirtymään pelkkien vakioraporttien tarkastelusta oman liiketoimintatietonsa syvällisempään analysointiin ja ymmärtämiseen. Molempia raportointitapoja kuitenkin tarvitaan, sillä niille on eri käyttötarkoitukset yrityksen toiminnan seurannassa.

Mitä liiketoimintatietoa pk-yrityksissä
pitäisi tarkastella?

1. Tarkastele tietoa sekä operatiivisella että strategisella tasolla

Pk-yritykset tarvitsevat liiketoimintatietoa sekä operatiivisessa että strategisessa päätöksenteossa. Tosin päivittäistä toimintaa ajatellen operatiivisen tiedon merkitys usein korostuu pk-yritysten toiminnassa.

Operatiivisen tason tietoa pitäisikin pystyä tarkastelemaan helposti, nopeasti ja monista eri näkökulmista. Myös strategisen tason tietoa tarvitaan, vaikkakin isoja strategisia päätöksiä (esim. uuden markkinan tai tuotelinjan avaaminen, yritysostot jne.) tehdään pk-yrityksissä yleensä harvemmin kuin isoissa yrityksissä. Tällöin liiketoimintatiedon merkitys kuitenkin korostuu entisestään.

Päätöksenteon kannalta on tärkeää, että yrityksen toiminnasta tunnistetaan erilaisia trendejä ja poikkeavuuksia: trendit peilaavat sitä, mihin ollaan menossa, kun taas poikkeavuuksien avulla pystytään selvittämään, minkä takia vaikkapa jokin tietty projekti on ollut muita kannattavampi.

Trendien tunnistaminen pelkkien vakioraporttien avulla on yleensä vaikeaa, mikä johtuu vakioraporttien staattisesta luonteesta. Vakioraporteilla on myös hankalaa seurata ja tutkia erilaisia aikasarjoja tai porautua tietoihin yksityiskohtaisemmin. Tämä olisi trendien tunnistamisen kannalta kuitenkin olennaisessa asemassa.

BI-työkaluista puolestaan löytyy tärkeitä ominaisuuksia myös trendien ja poikkeavuuksien tutkimista varten. BI-työkaluille tunnusomaiset graafiset esitystavat myös toimivat trendien tutkimisessa paremmin kuin vakioraporteista saatavat numerot.

2. Syvennä ymmärrystä taloushallinnosta

Liiketoimintatiedolla on erityisen tärkeä merkitys pk-yrityksen taloushallinnosta saatavan tiedon omaksumisen ja sen syvällisemmän ymmärtämisen kannalta.

BI-työkalujen avulla yrityksessä pystytään esimerkiksi analysoimaan kustannuksia kustannuspaikoittain, ajankohdittain tai vaikkapa jokaisen yksittäisen projektin kohdalta. Myös budjetin ja sen toteuman seuranta helpottuu BI-työkalujen avulla: vakioraporteista nähdään kyllä budjettierot, mutta ne eivät yleensä pysty vastaamaan siihen, mistä nuo erot johtuvat.

Taloushallinnon kannalta tärkeää on myös erilaisten kausivaihteluiden havaitseminen. BI-työkalujen tuottamien graafisten raporttien avulla erilaisten säännönmukaisuuksien löytäminen on paljon helpompaa.

3. Paranna myynnin kannattavuutta

Myös pk-yrityksen myyntiä ja siihen liittyviä lukuja voidaan tarkastella ja analysoida BI-työkalujen avulla. Jos esimerkiksi myynnin tulokset alkavat kääntyä laskuun, voidaan siihen johtaneet syyt löytää tarkastelemalla ja analysoimalla myynnin lukuja.

Jos esimerkiksi yrityksen kaikki myynnit ja tuotot ovat kirjattu kustannuspaikoittain, pystytään tällöin nopeasti näkemään, tekeekö jokin kustannuspaikka parempaa tuottoa kuin toinen. BI-työkalun avulla pystytään lisäksi selvittämään, mistä tuo ero johtuu. Syitä tarkasteltaessa saatetaan esimerkiksi huomata, että heikompaa tulosta tekevässä kustannuspaikassa tuotteeseen on sidottu huonosti ohjaavat myynnin provisiot, jolloin provisiojärjestelmää muuttamalla kustannuspaikan kannattavuus saadaan kääntymään kasvuun.

4. Tehosta projektien hallintaa

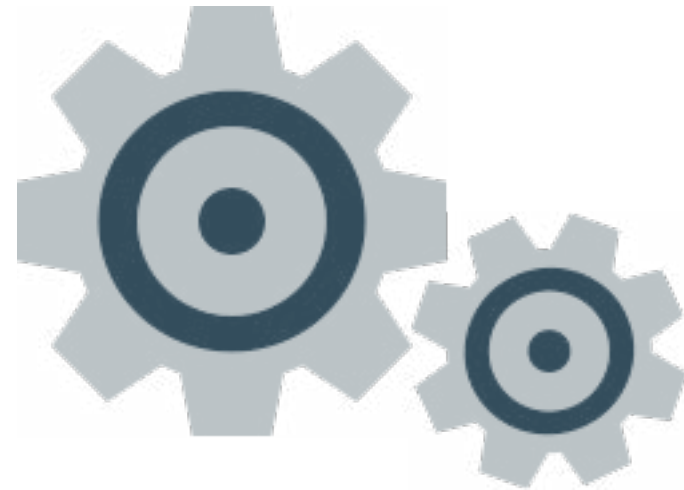
Myös yrityksen projektinhallintaa saadaan tehostettua BI-työkalujen ansiosta, sillä pelkkiä yleiskatsauksia tarjoavat vakioraportit ovat varsin huono vaihtoehto projektien tarkemman seurannan kannalta. BI-työkalujen ansiosta yrityksen jokaista yksittäistä projektia kyetään tarkastella ja tutkia siihen liittyvien eri vaiheiden pohjalta – miten esimerkiksi työtunnit, kustannukset, palkkakustannukset ja ylityöt ovat jakautuneet. Eri projekteja vertailemalla on mahdollista saada selville, missä projektien kannattavuuden tai kannattamattomuuden syyt piilevät. Syy voi löytyä esimerkiksi projektien suunnittelusta tai vaikkapa töiden jakamisesta.

Toiminnanohjausjärjestelmä avainasemassa

Olennaisin asia pk-yrityksen liiketoimintatiedon tarkastelun kannalta on yrityksen toiminnanohjausjärjestelmä ja sen aktiivinen käyttö yrityksen toiminnassa. Pelkkä toiminnanohjausjärjestelmä ei siis itsessään riitä vaan sen tulee olla laaja-alaisessa käytössä yrityksen sisällä – mitä monipuolisemmin järjestelmään tuodaan ja ylläpidetään tietoa, sitä monipuolisemmin sitä voidaan myös tarkastella.

Pk-yrityksille on nykyään olemassa erilaisia BI-ratkaisuja, joista osa on tiettyihin toiminnanohjausjärjestelmiin integroituja, kun taas toiset ovat niin sanotusti itsenäisiä BI-ohjelmistoja. Itsenäisten ohjelmistojen avulla on mahdollista liittää niin yrityksen sisäisiä kuin ulkopuolisiakin tietolähteitä ja järjestelmiä tarkastelun alaiseksi.

Integroidut BI-ohjelmistot puolestaan ovat erikoistuneet jostain tietystä ERP-järjestelmästä saatavan tiedon tarkasteluun. Isojen yritysten on yleensä tarpeellista hakea näkemyksiä myös ulkopuolista tietolähteistä, mutta pk-yrityksissä ulkopuolelta haetun tiedon tarve tulee kuitenkin olla hyvin perusteltu – mikäli yrityksen oma ERP-järjestelmä on laajasti yrityksen käytössä, löytyy sieltä kaikki pk-yrityksen päätöksenteon kannalta olennainen tieto.

Hyvän BI-työkalun käyttö ei vaadi erikoisosaamista

Hyvä ja monipuolinen BI-työkalu on käyttäjilleen helposti ja nopeasti omaksuttavissa eikä sen käyttöönotto vaadi suuria ponnisteluja. Lisäksi, jos työkalu on integroitu yrityksen toiminnanohjausjärjestelmään, ei sen käyttöönottoa tai arkikäyttöä ajatellen tarvita myöskään erillistä IT-osastoa tai IT-osaamista.

Vaikka BI-työkalun käyttö itsessään ei vaadi mitään erikoisosaamista, on kuitenkin tärkeää, että yrityksen johdolla ja päättäjillä on omaan liiketoimintaan liittyvää päättelykykyä. Myös analyyttinen osaaminen sekä yrityksen ansaintalogiikan ymmärrys edesauttavat BI-työkalun käyttöä ja sen avulla saatavan tiedon omaksumista.

Tiedon jakelu ja mobiilikäyttö

Pk-yrityksen BI-ohjelmistosta tulee löytyä mahdollisuus tehdä Ad hoc -raporteista vakioraporttien kaltaisia julkaisuja, joita ei itsessään löydy yrityksen toiminnanohjausjärjestelmästä. Tällöin esimerkiksi myyjäkohtaisesta nimikeryhmän myyntikatteesta tai jostain muusta tarkkaan kohdennetusta aiheesta voidaan tehdä viikoittain tai tarvittaessa jopa päivittäin toistuva raportti.

Ohjelmiston avulla tehdyt raportit tulee myös saada jaettua automaattisesti joko sähköpostiin, Sharepointiin tai vaikkapa eri tiedostokansioihin niin yrityksen sisälle (henkilöstölle, hallitukselle) kuin tarvittaessa ulkopuolellekin (asiakkaille, toimittajille). Automaattisen jakelun tulee säilyttää raporttien tietoturva sekä niiden jatkojalostamisen mahdollisuus.

Hyvä BI-ohjelmisto on myös helposti käytettävissä erilaisilla mobiililaitteilla. Tällöin yrityksen liiketoimintatietoa saadaan tarkasteltua ajasta ja paikasta riippumatta. Käyttäjän kannalta on tärkeää, että ohjelmiston ominaisuudet toimivat täysin samalla tavalla, käytettiin-pä ohjelmistoa omalta työkoneelta tai jonkin mobiililaitteen avulla.

Pysy ajan tasalla – Tilaa uutiskirjeemme!

Tilaamalla uutiskirjeemme, saat sähköpostiisi tietoa kiinnostavista artikkeleista, blogikirjoituksista ja oppaista.

Tilaa uutiskirje

Löysitkö tarvittavan tiedon oppaasta?

Jäikö jokin aihe mietityttämään? Visma Suunnasta löydät sinulle suunnattua ajantasaista tietoa; artikkeleita, blogikirjoituksia ja oppaita. Löydät sieltä ideoita liiketoiminnan ja oman työn kehittämiseen sekä työkaluja päivittäisen työn tehostamiseen.

Lue lisää

Kiinnostuitko?

Vastaamme mielellämme yrityksesi ohjelmistotarpeisiin liittyviin kysymyksiin.

Ota yhteyttä

Visma.net ERP

Moderni toiminnanohjausohjelmisto pilvessä, joka kasvaa ja kehittyy yrityksesi mukana. Yhdistää materiaalihallinnon ja taloushallinnon yhdeksi saumattomaksi kokonaisuudeksi.

Tarjoaa avoimen rajapinnan, joka mahdollistaa integroinnit muihin järjestelmiin nyt ja tulevaisuudessa. Lokalisoitu Suomeen, Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan ja Hollantiin, joten ratkaisu täyttää kunkin maan viranomaisvaatimukset, sekä pankkiliikenne- ja verkkolaskukäytännöt. Visman lippulaivatuote pitkälle tulevaisuuteen.

Tutustu tarkemmin: visma.fi/vismanet

Visma Software Oy

Olemme osa Pohjoismaiden johtavaa yritysohjelmistojen ja -palveluiden tarjoajaa. Tarjoamme toiminnanohjaus- ja taloushallintaohjelmistoja sekä niihin liittyviä koulutus- ja ylläpitopalveluita tilitoimistoille ja pk-yrityksille. Tarjoamme asiakkaillemme myös mm. matkalasku-, verkkolaskutus- ja palkanlaskentaohjelmia. Lue lisää: visma.fi

